

**UNELE IMPLICAȚII ALE ADOPTĂRII LEGII
nr.38 din 21.03.2013 PENTRU MODIFICAREA
ȘI COMPLETAREA UNOR ACTE LEGISLATIVE**

Vitalie STATI

La 21.03.2013, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea Republicii Moldova pentru modificarea și completarea unor acte legislative [1]. Astfel, Codul penal a fost modificat și completat după cum urmează:

A) după art.242 CP RM, a fost introdus art. 242¹ CP RM „Manipularea unui eveniment”, a cărui dispoziție are următorul conținut: „(1) Încurajarea, influențarea sau instruirea unui participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat să întreprindă acțiuni care ar produce un efect viciat asupra evenimentului respectiv, cu scopul de a obține bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, ...; (2) Aceleași acțiuni săvârșite de către un antrenor, un agent al sportivului, un membru al juriului, un proprietar de club sportiv sau de o persoană care face parte din conducerea unei organizații sportive... ”.

Din conținutul dispoziției art.242¹ CP RM, observăm că aceasta incriminează o faptă, care, în esență, se distinge prin următoarele: 1) un participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat¹ este încurajat, influențat sau instruit de către făptuitor să întreprindă anumite acțiuni (de exemplu, să câștige/să piardă competiția la un scor anumit); 2) odată întreprinse, aceste acțiuni ar produce un efect viciat asupra respectivului eveniment sportiv sau asupra respectivului eveniment de pariat; 3) săvârșind infracțiunea analizată, subiectul urmărește să obțină bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană; 4) răspunderea se agravează conform alin.(2) art.242¹ CP RM, dacă subiectul infracțiunii analizate are calitatea specială de antrenor, de agent al sportivului, de membru al juriului, de proprietar de club sportiv sau de persoană care face parte din conducerea unei organizații sportive.

B) Codul penal a fost completat cu art. 242² „Pariurile aranjate”, a cărui dispoziție are următorul conținut: „(1) Parierea pe un eveniment sportiv sau pe un alt eveniment de pariat fie informarea altor persoane despre existența unei înțelegeri în privința trucării aceluiași eveniment în intenția de a le determina să participe la pariul respectiv, săvârșită de către o persoană care cunoaște cu certitudine despre existența unei înțelegeri privind trucarea aceluia

¹ Considerăm că, prin „eveniment de pariat” trebuie de înțeles evenimentul care: a) se desfășoară sau nu în conformitate cu regulile sportului; b) are un caracter real sau ireal; c) presupune că participantul la eveniment mizează pe caracterul real sau ireal al acestuia; d) presupune că rezultatul pariului este generat parțial de elemente aleatorii; e) este obiectul unei convenții prin care fiecare dintre participanți, care susțin lucruri contrare într-o dispută, se obligă să ofere o compensație materială aceluiași participant care se va dovedi că are dreptate.

eveniment, ... ; (2) Acțiunile prevăzute la alin.(1): a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari, ...”.

Din conținutul dispoziției art.242² CP RM, se poate vedea că articolul dat incriminează o faptă care se remarcă prin următoarele: 1) cunoaște două modalități normative alternative: a) parierea pe un eveniment sportiv sau pe un alt eveniment de pariat; b) informarea altor persoane despre existența unei înțelegeri în privința trucării evenimentului de pariat; 2) constituie o formă specifică a: a) pregătirii de escrocherie (atunci când infracțiunea prevăzută la art.242² CP RM apare în modalitatea normativă de pariere pe un eveniment sportiv sau pe un alt eveniment de pariat), deoarece presupune crearea intenționată de condiții pentru dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane pe calea înșelăciunii sau a abuzului de încredere, implicând utilizarea informației despre existența unei înțelegeri în privința trucării evenimentului de pariat²; b) complicității la pregătirea de escrocherie (atunci când infracțiunea prevăzută la art.242² CP RM apare în modalitatea normativă de informare a altor persoane despre existența unei înțelegeri în privința trucării evenimentului de pariat), deoarece presupune înlesnirea creării intenționate de condiții pentru dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane pe calea înșelăciunii sau a abuzului de încredere, implicând punerea la dispoziție a informației despre existența unei înțelegeri în privința trucării evenimentului de pariat; 3) în cazul în care infracțiunea analizată apare în modalitatea normativă de informare a altor persoane despre existența unei înțelegeri în privința trucării evenimentului de pariat, scopul infracțiunii este unul special: scopul de a determina persoanele, care au fost informate cu privire la existența unei înțelegeri în privința trucării evenimentului de pariat, să participe la pariul respectiv; 4) subiectul infracțiunii analizate are calitatea specială de persoană care cunoaște cu certitudine despre existența unei înțelegeri privind trucarea evenimentului de pariat; 5) răspunderea se agravează conform alin.(2) art.242² CP RM, dacă infracțiunea analizată fie este săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, fie cauzează daune în proporții deosebit de mari; 6) nu este obligatoriu ca infracțiunea analizată să se afle în conexitate etiologică cu infracțiunea prevăzută la art.242¹ CP RM. Or, așa cum rezultă din textul legii penale, în contextul ultimei infracțiuni, în calitate de eveniment manipulat poate apare un eveniment sportiv care să nu fie un eveniment de pariat;

C) dispozițiile de la alin.(1) art.333 „Luarea de mită” și de la alin.(1) art.334 „Darea de mită” au fost completate. Făcând o comparație între

² Trebuie de precizat că, în ipoteza infracțiunii prevăzute la lit.b) alin.(2) art.242² CP RM, vom fi în prezența unei forme specifice a escrocheriei (în formă consumată) săvârșite în proporții deosebit de mari (adică a faptei prevăzute la alin.(5) art.190 CP RM).

variantele în vigoare ale acestor dispoziții, pe de o parte, și variantele dispozițiilor de la alin.(1) art.333 și alin.(1) art.334 CP RM de până la amendamentul din 21.03.2013, pe de altă parte, putem remarca elementul de nouitate pe care-l aduce acest amendament. Astfel, potrivit variantelor în vigoare ale alin.(1) art.333 și alin.(1) art.334 CP RM, printre altele, răspunderea este stabilită pentru: 1) pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea unor oferte ori promisiuni din partea acestora pentru a îndeplini sau nu, pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în cadrul unui eveniment sportiv sau al unui eveniment de pariat (alin.(1) art.333 CP RM); 2) promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unui participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în cadrul unui eveniment sportiv sau al unui eveniment de pariat (alin.(1) art.334 CP RM).

Dacă e să ne referim la implicațiile amendamentului operat la alin.(1) art.333 și alin.(1) art.334 CP RM, considerăm că întrebarea cea mai dificilă este: în ce relație se află art.242¹ și 334 CP RM: 1) art.242¹ și 334 CP RM se referă la ipoteze cu totul diferite, incompatibile; 2) art.242¹ CP RM este o normă specială în raport cu art.334 CP RM; 3) art.334 CP RM este o normă specială în raport cu art.242¹ CP RM; 4) infracțiunile prevăzute la art.242¹ și 334 CP RM pot forma un concurs ideal, nefiind atestată o relație de concurență între respectivele norme?

Apariția întrebării în cauză e condiționată de probabilitatea existenței unor similitudini între: a) influențarea unui participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat să întreprindă acțiuni care ar produce un efect viciat asupra evenimentului respectiv, cu scopul de a obține bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană (ipoteză prevăzută la art.242¹ CP RM) și b) promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unui participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în cadrul unui eveniment sportiv sau al unui eveniment de pariat (ipoteză prevăzută la art.334 CP RM).

Referințe:

1. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2013, nr.75-81.